

Handläggare
Sofia Lagerberg
Ekonomichef
Kommunledningsförvaltningen
0140-681 30
sofia.lagerberg@tranås.se

Mottagare
Kommunfullmäktige

Budget 2026 med plan 2027-2029 inkl. kommunal skattesats 2026 samt borgen och utdelning för kommunala bolag

Förslag till beslut

Kommunövergripande beslut

- att** kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att se över investeringsnivåer för att undvika framtida upplåning avseende skattefinansierade investeringar och återkomma med förslag till reviderad investeringsplan för slutligt beslut i kommunfullmäktige 15 september,
- att** godkänna majoritetens förslag till "Mål och budget 2026 med plan 2027–2029",
- att** Tranås kommuns budgeterade resultat för år 2026 fastställs till 20,68 mkr,
- att** resultat i procent av skatteintäkter och generella bidrag fastställs till 1,4 procent för år 2026,
- att** Tranås kommuns budgeterade investeringar för år 2026 avseende taxefinansierade investeringar fastställs till 60 mkr,
- att** kommunstyrelsen under 2026 har rätt att uppta lån till maximalt 100 mkr,
- att** kommunstyrelsen under 2026 har rätt att omsätta lån, d.v.s. låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller,
- att** varje nämnd ska ha ett visst handlingsutrymme för oförutsedda händelser. Riktlinje för buffert för varje nämnd är 1–5 procent av budgetramen,
- att** skattesatsen år 2026 fastställs till 22,01 procent per skattekrona,
- att** ekonomiavdelningen ges mandat att förändra budgetramarna med anledning av förändrad kapitaltjänst, riktade statsbidrag samt diverse budgetjusteringar som inte ändrar hur befintliga budgetmedel i grunden används och disponeras,
- att** 1 mkr av tillväxtmedel, beslut (2024-05-21 KS §97), fördelas till

kommunstyrelsens driftsbudget för år 2026 och framåt,

- att** kommunstyrelsen ges mandat att disponera tillväxtmedlen för år 2026–2028 som avsatts med 1 mkr. Beslutade aktiviteter av kommunstyrelsen inom avsatta medel får vara längst tre år sedan ska aktiviteten avslutas eller finansieras inom befintlig förvaltnings rambudget, dock ej genom utökning av ramen,
- att** Tranås kommunkoncern arbetar med de prioriterade fem målen i ”Mål och budget 2026 med plan för 2027-2029” utifrån beslutade hållbarhetsstrategier.

Borgen för kommunala bolag

- att** kommunfullmäktige beslutar om borgensavgift för bolagen till 0,4 procent för år 2026.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Energi AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 600 mkr jämte därpå löpande ränta och kostnader från 2026 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Energi AB:s skuld tillhörande löpande räntor från räntederivat från 2026 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Tranås bostäders låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 000 mkr jämte därpå löpande ränta och kostnader, från år 2026 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Tranås bostäders till skuld tillhörande löpande räntor från räntederivat från 2026 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Stadshus AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 400 mkr jämte därpå löpande ränta och kostnader, från år 2026 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Stadshus AB:s till skuld tillhörande löpande räntor från räntederivat från 2026 och framåt.

Utdelning för kommunala bolag

- att** AB Tranås bostäder ska ge utdelning 2026 med 2 mkr avseende 2025 års resultat till Tranås Stadshus AB. För år 2026 medföljer ej likvida medel vid utdelning.

- att** Tranås Energi AB ska ge utdelning 2026 med 8 mkr avseende 2025 års resultat till Tranås Stadshus AB. För år 2026 medföljer ej likvida medel vid utdelning.
- att** Tranås Stadshus AB ska ge utdelning 2026 med 10 mkr avseende 2025 års resultat till Tranås kommun. För år 2026 medföljer ej likvida medel vid utdelning.

Sammanfattning

Budgeten ska enligt 11 kap. 10 § kommunallagen fastställas av fullmäktige före november månads utgång. I Tranås kommun antas även plan för de tre nästkommande åren som utgör underlag och inriktning för nämndernas planering.

Beskrivning av ärendet

Enligt 11 kap. 5–6 § kommunallagen ska kommuner årligen upprätta en budget innehållande ekonomi- och verksamhetsplan för nästkommande år.

Tranås kommuns budget är framtagen för år 2026 med plan för år 2027–2029. Den handlar om hur kommunen ska möta invånarnas behov av boende, utbildning, arbete och upplevelser. Här beskrivs bland annat hur skattemedlen ska användas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad kommuninvånarna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här bestäms övergripande mål, skattesats, nivåer på ramar och hur resurserna ska fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheterna, och innehåller både drift- och investeringsbudget.

Mål och budget är det styrdokumentet där planen för resursfördelningen mellan nämnderna och inriktningar på verksamheter och investeringar de tre kommande åren anges.

Nämndernas ekonomiska ramar för åren 2026–2029 beslutas på kommunfullmäktiges möte 9 juni 2025. Respektive nämnd ska därefter ta beslut om verksamhetsplan och budget senast i oktober 2025.

I budgetförslaget för budgetramar 2026–2029 är det Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteprognos från 2025-02-25 som ligger till grund för skatteintäkterna. KPA:s prognos för pensionskostnader från augusti 2024 ligger till grund för budgeterade pensionskostnader.

I och med att Tranås kommun deltar i SKR:s projekt för resursfördelning med prislappar och bereder för ett budgetbeslut i juni har kommunstyrelsen tagit beslut om avsteg från nuvarande beslutade riktlinjer för budgetprocessen samt om en budgetprocess som förbereder för att kommunfullmäktige ska kunna ta beslut om budget i juni 2025.

Detta innebär även ett förändrat upplägg jämfört med tidigare där nämndernas preliminära ramar räknas fram utifrån SKR:s resursfördelningsmodell och kallas tekniska ramar. Efter att tekniska ramar informerats om till kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelsen, har respektive nämnd i april beslutat om ett underlag som beskriver konsekvenser av tekniska ramar och lyft fram underlag för prioriteringar.

Den 28 april genomfördes en budgetberedning där respektive nämnd och förvaltning presenterade det beslutade prioriteringsunderlaget. Därefter tas politiska budgetförslag fram inför beslut i kommunfullmäktige i juni 2025.

Nämndernas ekonomiska ramar för åren 2026–2029 beslutas på kommunfullmäktige 2025-06-09. Respektive nämnd ska därefter ta beslut om verksamhetsplan och budget senast i oktober 2025.

Följande förutsättningar gäller avseende budget 2026 med plan för 2027–2029:

- För nämndernas tekniska budgetramar 2026–2029 är det Sveriges kommuner och regioners skatteprognos från 2025-02-25 som ligger till grund för skatteintäkter och generella bidrag.
- Verksamheter med teknisk ram som utgår från föregående års budget ("budget på budget") kompenseras i modellen för kapitaltjänst.
- Preliminär skattesats år 2026 är 22,01 procent per skattekrona
- Tranås Stadshus AB ska enligt ägardirektiv ge utdelning varje år om 10 mkr.
- Finansverksamhetens budget har gått igenom. En post om 5 mkr har lagts till för samtliga år i planeringsperioden för att bättra klara att hantera eventuella oförutsedda kostnader för till exempel exploateringsverksamheten eller svängningar i skatt- och pensionsprognoser.
- Tranås kommun har ett finansiellt mål om ett resultat under en treårsperiod på minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag.
- Skattefinansierade investeringar ska självfinansieras (ej finansieras via lån), vilket även är utgångsläget för investeringar som avser exploatering.

Finansiella mål	2025	2026	2027	2028	2029
Årets resultat som andel av skatter & bidrag, %	1,2 %	2,4 %	2,4 %	2,0 %	2,0 %
Finansieringsgrad av investeringar som ska självfinansieras, %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tekniska driftsbudgetramar 2026 med plan för 2027-2029

Tekniska ramar används som grund inför politiska prioriteringar som beslutats om i respektive nämnd och var underlag till budgetberedningen.

Tekniska ramar baseras på:

- Prislappar (förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg) som tar hänsyn till antalet invånare inom respektive verksamhet.
- Intäktslappar (LSS, IFO, Vuxenutbildning inkl SFI).
- För de verksamheter som inte inkluderas ovan utgår den tekniska ramen från föregående års budget ("budget på budget") med hänsyn till de prioriteringar som det beslutades om i KF i november 2024.
- Uppräknat med index enligt SKR:s PKV 2024-12-12 samt KPIF enligt tabell nedan för respektive år.
- För PO-påslag har en egen beräkning gjorts baserats på den prognos som KPA tagit fram vilket anges i tabell nedan för respektive år.

	2026	2027	2028	2029
Lönepris PKV	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Inflation PKV (KPIF)	1,8 %	2,0 %	2,0%	2,0 %
PO-påslag	39,83 %	40,05 %	40,49 %	40,49 %

- Baseras på nuvarande investeringsplan, förändras investeringsplanen påverkas de tekniska ramarna (för verksamheter som inte har prislapp).
- De tekniska ramarna baseras på den befolkningsprognos som beställs från Jönköpings kommun och som utgår från på SCB:s prognos. Justering har därefter gjorts för färdigställda bostadsområden i Tranås kommun med en successiv inflyttning.

Majoritetens förslag till ramar för driftsbudget:

	Budget			
	2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	2 686	2 747	2 835	2 934
Revision	1 205	1 243	1 286	1 330
Överförmyndare	2 943	3 037	3 140	3 249
Valnämnd	520	21	21	522
Kommunstyrelse inkl. kommunledningsförvaltning	130 613	134 002	138 029	142 183
Individ- och arbetsmarknadsnämnden	137 765	133 192	126 875	120 871
Bygg- och miljönämnden	7 284	7 499	7 752	8 026
Teknik- och griftegårdsnämnden	64 468	67 458	70 879	75 431
Kultur- och fritidsnämnden	60 546	62 496	65 560	68 593
Barn- och utbildningsnämnden	583 396	592 066	602 903	614 906
Vård- och omsorgsnämnden	484 190	513 913	544 477	571 735
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	1 475 617	1 517 675	1 563 757	1 609 782
FINANSFÖRVALTNING	-1 496 297	-1 540 356	-1 589 329	-1 643 707
ÅRETS RESULTAT	-20 680	-22 681	-25 572	-33 926
Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag	1,4%	1,5%	1,7%	2,3%

I ovan tabell avser minus intäkter samt positivt resultat.

Majoritetens förslag till investeringsramar taxekollektivet för år 2026 med plan för år 2027 - 2029:

VERKSAMHETER	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
VA-verksamheten	31 300	43 450	49 750	48 550
Avfallsverksamheten	23 250	4 100	300	1 500
Griftegårdsverksamheten	5 450	7 450	4 950	4 950
Investeringsram taxefinansierade investeringar	60 000	55 000	55 000	55 000

Beslutsprocessen för drift- och investeringsbudget 2026 ser ut enligt följande:

2025-04-28	Budgetberedning för politiker och förvaltningschefer inkl. ekonomer samt strateger
2025-05-27	Beslut i kommunstyrelsen
2025-06-09	Beslut om driftsbudget och budgetram för taxefinansierade investeringar i kommunfullmäktige
2025-09-15	Beslut om investeringsram för skattefinansierade investeringar i kommunfullmäktige

Samråd

Tjänsteorganisationen har ansvar för att lämna underlag till politiken med möjliga prioriteringar och effektiviseringar. Kommunledningens förhoppning är ett ansvarstagande över partigränserna för att erforderliga beslut fattas.

Ärendet har informerats om i central samverkansgrupp 2025-04-30.

Alla nämnder har tagit beslut om prioriteringsunderlag på respektive nämndsmöten innan budgetberedningen.

Ekonomi

Arbets tid för tjänstepersoner belastar respektive förvaltning.

Lagstöd

11 kap. 5–6 § kommunallagen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Mål och budget 2026 med plan för 2027-2029

Mål och budget 2026 med plan för 2027-2029 upprättat 2025-05-26

Budgetförutsättningar – Budget 2026 med plan för 2027-2029 upprättat 2025-04-28

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Samtliga förvaltningschefer

Diariet

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Sofia Lagerberg
Ekonomichef